

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать 10 ТБУЗ Держспецзв'язку проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по 10 ТБУЗ Держспецзв'язку складає 14,4 га.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами пошкодження обстежених хвойних дерев сосни звичайної (СЗ) та ялини європейської (ЯЛЕ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на сосні провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд верхівковий (*Ips acuminatus*) і шести зубчастий короїд (*Ips sexdentatus*) та комплекс златок, про що свідчать наявність характерних ходів та бурової муки під корою дерев. Дерева ялини відпрацьовані переважно короїдом-типографом (*Ips typographus*). Переважна кількість дерев, що відноситься до сухостою минулих років відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин златок, в незначному відсотку – представниками родин вусачів. Водночас у ходах стовбурових шкідників поширюються офіостомові гриби – збудники синяви та інші патогени. Сухостійні дерева поодинокого та групового розміщення.

Дерева листяних порід характеризуються змішаним характером всихання – переважно поодинокого та групового розміщення (групи невеликі – до 3 - 4 дерев). Основними патологіями, що призводять до всихання листяних порід є кореневі та стовбурові гnilі, які викликаються комплексом різних причин: дерева дуба звичайного (ДЗ) від пошкоджень опеньком осіннім, що викликає білу заболонну гnilь коренів, а також стовбуровими шкідниками, судинним мікозом дуба (офіостомозом), поперечним раком та дубовим трутовиком, що викликають стовбурові гnilі; дерева берези від бактеріальної водянки та заболонника березового. Ураження і руйнування коренів дуже сильно впливає на стан дерев, так як порушується надходження в його надземні частини води та поживних речовин. Тому кореневі гnilі призводять до швидкого ослаблення і всихання дерев, вітровалів та заселення дерев стовбуровими шкідниками.

На відмираючих та дуже ослаблених деревах виявлено сліди поодинокого заселення стовбуровими шкідниками, а сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням стовбуровими шкідниками, про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. На всіх обстежених ділянках наявне захарачення насаджень.

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні та вітроламні дерева, а також дерева з ухилом більше 30 градусів, та з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Обстежені лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників, а також кореневих та стовбурових гнилей і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 14,4 га у 2026 році.

При складанні акта використовувались матеріали базового лісовпорядкування 2015 року 10 ТВУЗ Держспецзв'язку.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони 10 ТВУЗ Держспецзв'язку.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" та Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни з урахуванням сезонного розвитку шкідників і хвороб лісу.
4. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

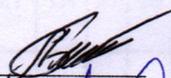
Акт складений в трьох примірниках:

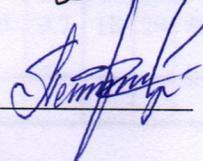
1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";

2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;

3-й - 10 ТВУЗ Держспецзв'язку.

ПІДПИСИ :

Олександр БОЛЮХ

Валерій ПЕТРОВСЬКИЙ